O M S Z I N o n p r o f i t K f t.

Cím: 1089. Budapest Elnök u.1. Levélcím: 1433 Budapest, Pf.: 170. Telefon: (36-1)799-46-60

Előadó: Hidas Bence

Iktatószám: K-29-9/2022

Ügyiratszám: 8/2023

Az 1991. évi XX. törvény 109. §. (1., 2.) bekezdése alapján készült

S Z A K V É L E M É N Y

A Nagy Sándor szobrászművész által készített *kőfejek* elhelyezéséről.

A szakvélemény Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának felkérésére és költségvállalásával készült.

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata az Európa Kulturális Fővárosa 2023. projekthez kapcsolódóan a veszprémi Színházkertben a már meglévő szobrokon, köztéri alkotásokon felül az Óvári Ferenc úti támfalon 40 darab, Nagy Sándor szobrászművész által készített szoborfej elhelyezését tűzte ki célul.

Nagy Sándor szobrászművész (1923-2017) negyven éven keresztül faragta kőbe portrésorozatát – elsősorban ismeretleneket megjelenítő arcmásokat, illetve férfi és nőalakokat ábrázoló fantáziaportrékat – amelyből 2022-ben a szobrász hagyatékának gondozója, a budapesti Körmendi Galéria közreműködésével egy negyven alkotásból álló válogatás műalkotás-együttesének köztéren történő elhelyezésére nyílt lehetőség.

A különböző fajtájú kövekből készült alkotások 20-45 centiméter magasságúak. A plasztikák a támfalon, bal oldalt egy tuja, jobb oldalt pedig egy beton közmű által közrefogott szakaszon, egyenletes konzolokon, pilasztereken, illetve falfülkékben kerülnek elhelyezésre. A szobrok sűrűsége igazodik a környezethez, elhelyezésük három különböző magasságban történik. A szobrok a kő konzolokba előre bebetonozott acél szárba befúrt, csapos kapcsolattal kerülnek rögzítésre. A szobrok állékonysági, valamint rongálás elleni védelemként impregnáló felületet kapnak.

A szoboregyüttes környezete rendezésre kerül, a murvás járda és az alkotás között fűvel vagy mulccsal kiképzett zöldterület kerül kialakításra.

Az OMSZI Nonprofit Kft. által összehívott szakértői bizottság 2023. március 06-án megtekintette és véleményezte az alkotást és annak tervezett helyszínét (8200 Veszprém, Óváros tér 9., valamint 8200 Veszprém, Óvári Ferenc út.)

Az OMSZI Nonprofit Kft. - a szakértői vélemények alapján - a koncepciót a bírálaton elhangzott észrevételek megfontolásával elfogadásra javasolja.

A szakértői bizottság üdvözli a koncepciót. Véleményük szerint a szoboregyüttes egy jelentős és a 20. századi magyar szobrászatban különösen termékeny alkotónak állít emléket.

A szoborfejek ritmikusan váltakozó elhelyezése ötletes, a kottaszerű elrendezés dinamikát kölcsönöz az alkotásnak. A szakértői bizottság szerint a legfelső szinten elhelyezett fejek túlságosan magasan vannak, a plasztikák közeli nézete nem érvényesül, a portrék esztétikai értékét csökkenti az alulnézet. A szobrok közti vertikális távolság szűkítése nem válna a kompozíció előnyére, ezért a szakértői bizottság a gyalogút 30-40 centiméteres tereprendezését javasolja. Ezáltal a domborzat harmonizálna a szobrok elhelyezésével és lehetőséget biztosítana a művek közeli, illetve távoli nézetének megőrzésére.

A tereprendezés előtt mindenképpen javasolt az út nyomvonalának megváltoztatása. Jelenleg a sétány túlságosan messze van a szobroktól, a járókelők nehezen kapcsolódnak azokhoz. A bizottság szerint elengedhetetlen, hogy a sétány közelebb kerüljön a falhoz, lehetőleg a támfal és a fasor közti zöldterületre. Javasolt a terület parkosítása és pihenőhelyek kialakítása.

A tartópillérek világos anyaga túlságosan markáns és elvonja a figyelmet a portrékról. Javasolt a támfal tetején végigfutó bábos korlát színével azonos, sötétszürke beton használata. A látványtervben szereplő tartóelemek megfelelően igazodnak a szobrok méretéhez, ezért a méretüknek megváltoztatása nem indokolt. A kőfejek és a támfal burkolata hasonló árnyalatú, ezért célszerű a fejeket 4-5 centiméterre eltávolítani a faltól. Ezáltal a plasztikák jobban érvényesülnének.

A szakértői bizottság az alábbi javaslatokkal élt a feliratot illetően. Különösen fontosnak tartják, hogy a tábla és a pillérek ugyanolyan anyagból készüljenek el. Javasolt egy falba süllyesztett, nagyméretű tábla kialakítása. A tájékoztató szöveget magyar és angol nyelven is tüntessék fel, valamint érdemes lehet egy QR-kóddal ellátott felület kialakítása is. A szöveg megírására a szakértői bizottság Wehner Tibor művészettörténészt javasolja.

Szakértők voltak: Cserhalmi Luca esztéta és Kalmár János szobrászművész az OMSZI Nonprofit Kft. részéről Hidas Bence művészeti tanácsadó.

Az OMSZI Nonprofit Kft. a szakvéleményért a szerződés szerinti bírálati díjat számolja fel.

A szakvéleményt készítette: Hidas Bence művészeti tanácsadó.

Budapest, 2023. március 17.

OMSZI Nonprofit Kft.
Alkotóművészeti Igazgatóság
1089 Budapest, Elnök u. 1.
Adószám: 21941005-2-42
Cg.:01-09-921266
1

Matiszlovics Tibor

alkotóművészeti igazgató

Kapják:

- Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata
  (8200 Veszprém, Óváros tér 9.)
  kapcsolattartó: Imre-Krebsz Zsuzsanna
  telefonszám: +36 20 852 7767
  e-mail: krebsz.zsuzsanna@gov.veszprem.hu
- Irattár